

§ 168

Asiakasmaksujen määräaikainen perimättä jättäminen koronaepidemian tai siitä aiheutuneen hoitovelan vuoksi 17-vuotiaina ilman suun ja hampaiden tutkimusta ja hoitoa vuosina 2020–2021 jääneiltä asiakkailta

HEL 2022-009619 T 02 06 07

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti määräaikaisesti päätöksestä alkaen vuoden 2023 loppuun saakka luopua perimästä suun terveydenhuollon asiakasmaksuja suun ja hampaiden tutkimuksesta ja hoidosta 18 vuotta täyttäneiltä asiakkailta, jotka ovat vuosien 2020–2021 aikana 17-vuotiaina hakeutuneet hoitoon tai suun terveystarkastukseen, mutta joiden hoitoa ei pystytty koronaepidemian tai sen hoitovelan purkamisen vuoksi järjestämään asiakasmaksuttomana.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sebastian Kaste, johtajahammaslääkäri, puhelin: 310 25590
sebastian.kaste(a)hel.fi
Matti Aukia, vs. ylihammaslääkäri, puhelin: 310 75316
matti.aukia(a)hel.fi
Anni Helkiö, vs. johtava ylihammaslääkäri, puhelin: 310 74488
anni.helkio(a)hel.fi

Liitteet

1 Laskelma esityksen mukaan perimättä jäävistä asiakasmaksuista

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Koronaepidemian alkaessa (03/2020) kiireetöntä suun terveydenhoitoa tarvitsevien asiakkaiden ajanvaraukset peruttiin. Valtaosa asiakkaista laitettiin kutsujonoon, myös osa näistä oli 17-vuotiaita. Kaikki ne kiireetömän hoidon tarpeessa olevat asiakkaat, joille ei koronaepidemian aikana tai sen jälkeen ole pystytty antamaan aikaa suun terveydenhuoltoon, on laitettu kutsujonoon. Kutsujonoa on aktiivisesti purettu syys-

kuusta 2020 alkaen. Potilaita on ohjattu omaan toimintaan, ostopalveluun ja palvelusetelitoimintaan.

Tällä hetkellä suun terveydenhuollossa on kutsumatta hoitoon tai suun terveystarkastukseen 663 asiakasta, jotka ovat olleet 17-vuotiaita koronaepidemian tai koronahoitovelan purkamisen aikana (vuodet 2020–2021). Näiden nuorten hoito olisi ollut asiakasmaksuasetuksen mukaisesti maksutonta, jos se olisi suoritettu heidän ollessaan 17-vuotiaita. Näiden asiakkaiden asiakasmaksuista luovutaan määräaikaista.

Lainsäädännön perusteella (Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta 2011/338) lapselle, jolla on erityinen riski sairastua suusairauksiin, on järjestettävä tehostettu ehkäisevä suun terveydenhuolto ja yksilöllisesti määritellyt terveystarkastukset. Osalla näistä erityisen riskin 17-vuotiaista suun terveydenhoito on viivästynyt koronaepidemian aikana.

Asiaksmaksu luopuminen on perusteltua, koska hoidon maksut saattavat osalla nuorista muodostua esteeksi hammashoitoon hakeutumiselle. Tällä esitetyllä maksuvapautuspäätöksellä turvataan yhdenvertainen suun terveydenhoito ja asiakasmaksuttomuus maksuvapautuspäätöksen kohteena oleville asiakkaille.

Hoitoa odottavat asiakkaat

Jonossa on asiakkaita, jotka

- odottavat pääsyä suun terveystarkastukseen tai tutkimukseen,
- joilla suusairauksien hoito on kesken (esimerkiksi juurihoito, iensairauksien hoito, korjaava hoito tai suunnitteilla oleva hampaan poistoleikkaus)
- odottavat oikomishoidon seulontaa tai oikomishoidon aloitusta.

Suun terveystarkastusta ja/tai hoitoa odottaa yhteensä 592 asiakasta, joiden syntymävuodet ovat välillä 2002–2004. Oikomishoidon seulontaa tai aloitusta odottaa yhteensä 71 asiakasta, joiden syntymävuodet ovat välillä 2003–2004.

Suun terveystarkastus ja/tai hoito

Maksuvapautusta esitetään 592 asiakkaalle hoitokokonaisuudesta, johon kuuluu

- hammaslääkärin suun tutkimus tarvittavine röntgenkuvineen
- tutkimuksen perusteella tehdyn hoitosuunnitelman mukainen hoito käyntimaksuineen

- mikäli hoitosuunnitelman mukainen hoito sisältää hammasproteettisia tai parentafysiologisia töitä, myös hammaslaboratoriokustannukset kuuluvat maksuvapautuksen piiriin.

Asiakkaille lähetetään ajanvarausaika hammaslääkärin tutkimukseen ja samalla kerrotaan kirjeitse maksuvapautuksesta. Hammaslääkäri tekee suun ja hampaiston tutkimuksen ja hoitosuunnitelman, johon hän kirjaa maksuvapautuksen piiriin kuuluvan hoitokokonaisuuden ja toimenpiteet. Asia käydään läpi potilaan kanssa.

Oikomishoidon seulonta ja alkutarkastus

Maksuvapautusta esitetään 71 asiakkaalle oikomishoidon seulontaan ja oikomishoitoon liittyvästä hoitokokonaisuudesta, johon kuuluvat

- oikomishoidon hoidon tarpeen arviointikäynti (oikomishoidon seulonta) oikomishoidon erikoishammaslääkärillä mukaan lukien tarvittavat röntgenkuvat ja käyntimaksut
- mikäli asiakas on oikeutettu oikomishoidon erikoishammaslääkärin antaman pisteytyksen perusteella julkisin varoin tuettuun oikomishoitoon (seulontakäynnin perusteella tai asiakkaalla on aikaisemmin todettu oikeutus hoitoon):
 - erikoishammaslääkärin tekemä erikoisalakohtainen tutkimus (SAA03) tarvittavine lisätutkimuksineen sekä hoitosuunnitelma
 - oikomishoidon aloitukseen ja kojeistukseen liittyvät käynnit, mukaan lukien mahdolliset hammaslaboratoriokustannukset, seulonta- tai alkutarkastuskäynti, hoitosuunnitelman tekeminen sekä tarvittavat kojeistukset sekä röntgenkuvat.

Asiakkaille lähetetään aika suun terveydenhuollon erikoishammaslääkärille, joka tekee hänelle oikomishoidon tarpeen arvion. Hoitoon otettavien asiakkaiden tulee täyttää hoitoonottokriteerit.

[\(Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet 2019, Hampaiston, kasvojen ja leukojen poikkeavuuksien oikomishoito\).](#)

Oikomishoidon kojeistuksen jälkeen potilaalta peritään asiakasmaksuasetuksen mukaiset asiakasmaksut.

Kustannusten arviointi

Suun terveystarkastusten ja hoidon kustannukset arvioidaan aikuispotilaiden keskimääräisen toteuman mukaan. Esityksen mukaan perimättä jäävien asiakasmaksujen ja kustannusten määrä olisi perushoidon tutkimuksen ja hoidon osalta 592 asiakkaalta yhteensä 90 000 euroa. Oi-

komishoidon kustannusten arviointi perustuu oletukseen kiinteäkoje-
hoidosta ja siihen, että noin 12 prosenttia seulottavista otetaan oiko-
mishoidon piiriin. Oikomishoidon seulonta-, alkutarkastus- ja kojeistus-
käyntien osalta perimättä jäävien asiakasmaksujen ja kustannusten
määrä 71 asiakkaalta olisi yhteensä 8 000 euroa. Yhteensä perimättä
jääviä asiakasmaksuja ja kustannuksia 663 asiakkaalta olisi 98 000 eu-
roa.

Liitteenä on laskelma esityksen mukaan perimättä jäävistä asiakas-
maksuista.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 1 koh-
dan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toi-
mialautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja
rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hinnoista, maksuista, vuok-
rista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan
maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta. Sosiaali- ja
terveyslautakunnalla on siten toimivalta päättää jättää perimättä asia-
kasmaksu määräaikaisesti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Suun terveys on tärkeä osa yleisterveyttä. Maksuton hoito edistää
nuorten hammashoitoon hakeutumista, jolloin suun terveyden ongel-
miin päästään puuttumaan ajoissa ja vältetään suurempi hoidon tarve
tulevaisuudessa. Ajoissa toteutetulla hoidolla hillitään suusairauksien
hoidontarpeen lisääntymistä, tulevaa hoidon kysynnän kasvua ja myös
potilaalle itselleen aiheutuvia lisäkuluja. Suun terveyttä ylläpitäviin ta-
poihin ja tottumuksiin vaikuttamalla voidaan tukea nuorta ylläpitämään
hyvää suun ja hampaiden terveyttä aikuisiässä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sebastian Kaste, johtajahammaslääkäri, puhelin: 310 25590
sebastian.kaste(a)hel.fi

Matti Aukia, vs. ylihammaslääkäri, puhelin: 310 75316
matti.aukia(a)hel.fi

Anni Helkiö, vs. johtava ylihammaslääkäri, puhelin: 310 74488
anni.helkio(a)hel.fi

Liitteet

1 Laskelma esityksen mukaan perimättä jäävistä asiakasmaksuista

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
F11880001200052430
Alv.nro
FI02012566

30.08.2022

Asia/16

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Tiedoksi

Terveys- ja päihdepalvelut